

Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 An Toàn và Hiệu Quả

Khoa Học Rõ Ràng: Lợi Ích của Chủng Ngừa Vượt Trội Ngay Cơ

Ai đủ tiêu chuẩn chích ngừa/chích bồi?

Bất kỳ ai từ 6 tháng trở lên đều nên chích các liều thuốc chủng ngừa COVID-19 căn bản. Các liều thuốc căn bản bao gồm một liều phụ trội cho những người bị suy giảm miễn dịch.

Bất kỳ ai từ năm tuổi trở lên chích xong các liều căn bản HOẶC chích bồi trước đây ít nhất 2 tháng nên chích bồi liều Pfizer hay Moderna “cập nhật”. Các liều chích bồi được FDA cho phép vào tháng Tám, 2022 và có thể bảo vệ tốt hơn chống các chủng hiện tại. Những ai từ 5 tuổi trở lên không còn đủ tiêu chuẩn chích bồi các liều “ban đầu”.

Các nhóm tuổi khác nhau được liều lượng khác nhau, tùy thuộc vào liều lượng được nghiên cứu trong mỗi thử nghiệm y tế. Trẻ nhỏ sẽ được liều lượng ít hơn trẻ lớn và thanh thiếu niên.

Thuốc chủng COVID-19 Novavax đơn trị được cho phép là liều chích bồi cho người từ 18+, nhưng **các liều chích bồi cập nhật của Pfizer và Moderna là những lựa chọn chích bồi khuyến cáo dành cho tất cả những người có thể chích những liều này.**

Xin xem [Thời Biểu Thuốc Chủng COVID-19](#) để biết thêm thông tin về các liều thuốc chủng.

Thuốc chủng COVID-19 có an toàn và hiệu quả không?

Có. Các loại thuốc chủng COVID-19 của [Pfizer](#), [Moderna](#) và [Novavax](#) có hiệu quả cao ngăn ngừa bệnh nặng, nhập viện và tử vong do COVID-19.

FDA đã cấp phép đầy đủ cho thuốc chủng ngừa COVID-19 Pfizer cho người từ 12 tuổi trở lên. Pfizer có Giấy Phép Sử Dụng Khẩn Cấp (Emergency Use Authorization, hay EUA) của FDA dùng cho thanh thiếu niên và trẻ em từ 6 tháng đến 11 tuổi. Thuốc chủng Moderna được chấp thuận cho bất cứ người nào từ 18 tuổi trở lên và được cấp phép chích cho thanh thiếu niên và trẻ em từ 6 tháng đến 17 tuổi. Novavax được FDA cho phép dùng cho người từ 12 tuổi trở lên.

Thuốc chủng COVID-19 Johnson & Johnson ([J&J](#)) có EUA cho người từ 18 tuổi trở lên. Trong phần lớn trường hợp, thuốc chủng Pfizer, Moderna, hay Novavax được khuyến cáo so với thuốc chủng J&J để chích liều căn bản và chích bồi. Đó là do nguy cơ bị tác dụng ngoại ý nghiêm trọng, như loại cục máu đông hiếm gặp.

Các tác dụng phụ khả dĩ của thuốc chủng ngừa COVID-19 là gì?

Một vài người bị phản ứng dụng phụ, như đau, đỏ hay sưng tạm thời ở cánh tay chỗ chích thuốc, sốt, ớn lạnh, mệt mỏi, đau cơ, buồn nôn, và/hoặc đau đầu. Các tác dụng phụ ở trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ bao gồm khó chịu, quấy khóc, buồn ngủ và chán ăn. Những tác dụng phụ này là bình thường đối với bất kỳ loại thuốc chủng ngừa nào và khi cơ thể tạo ra các tế bào để bảo vệ chống lại COVID-19.

Tôi nên đợi bao lâu để chích liều Pfizer, Moderna hoặc Novavax thứ hai?

Thời gian khuyến cáo giữa liều 1 và liều 2 là 3 tuần (21 ngày) cho Pfizer và Novavax và 4 tuần (28 ngày) cho Moderna, cho tất cả những ai:

- Suy giảm miễn dịch từ vừa đến nặng, hoặc
- Từ 65 tuổi trở lên, hoặc
- Cần được bảo vệ nhanh do lo ngại tiếp xúc với COVID-19 hoặc có nguy cơ bị bệnh nặng.

Gần đây, CDC đã thay đổi khuyến cáo, cho phép những người khác có thể chích các liều Pfizer, Moderna hay Novavax cách nhau tối đa 8 tuần, như nam giới từ 12 đến 39 tuổi do có ít nguy cơ bị viêm cơ tim sau khi chích các loại thuốc chủng ngừa này. Các liều cách nhau lâu hơn cũng có thể làm tăng hiệu quả của thuốc chủng ngừa. Hỏi người chăm sóc sức khỏe nếu quý vị có thắc mắc khi nào nên chích liều thứ hai. Xin xem Thời Biểu Chủng Ngừa COVID-19 để biết thông tin tổng quát về các khuyến cáo [chích ngừa COVID-19](#).

Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 An Toàn và Hiệu Quả

Khoa Học Rõ Ràng: Lợi Ích của Chủng Ngừa Vượt Trội Ngay Cơ

Tôi có thể chích bồi nếu các liều thuốc chủng ngừa căn bản tôi đã chích, không được cấp phép ở Hoa Kỳ không?

Người từ 5 tuổi trở lên đã chủng ngừa đủ liều bằng thuốc chủng được WHO cấp phép (như Astra Zeneca) hoặc như một phần của thử nghiệm y tế có thể chích bồi một liều sau khi chích xong các liều căn bản.

Nếu cần liều chích bồi thì có phải thuốc chủng không hữu hiệu không?

Thuốc chủng COVID-19 rất hữu hiệu khi ngăn chặn bệnh nặng, nhập viện, và tử vong do COVID-19. Tuy nhiên, khả năng bảo vệ giảm dần theo thời gian, đặc biệt là ở các nhóm dân số như lão niên và những người có bệnh trạng tiềm ẩn. **Nhớ cập nhật bằng cách chích bồi khi đủ tiêu chuẩn!**

Liều chích bồi “cập nhật” là gì?

Liều chích bồi “ban đầu” nhắm vào chủng COVID-19 nguyên thủy. Liều chích bồi “cập nhật” nhắm vào chủng nguyên thủy VÀ các chủng Omicron gây ra phần lớn những bệnh gần đây. FDA cấp phép cho các liều chích bồi cập nhật để bảo vệ tốt hơn trước những chủng gần đây. Liều chích bồi cập nhật Pfizer dành cho những ai từ 5 tuổi trở lên và liều chích bồi cập nhật của Moderna dành cho người từ 6 tuổi trở lên.

Thuốc chủng ngừa COVID-19 có an toàn cho phụ nữ mang thai và/hoặc đang cho con bú không?

Có. Thuốc chủng ngừa COVID-19 có thể bảo vệ khỏi bệnh nặng cho phụ nữ mang thai và/hoặc đang cho con bú, đang chuẩn bị mang thai hoặc có thể mang thai trong tương lai. Do những thay đổi trong cơ thể khi mang thai, nên phụ nữ mang thai và gần đây mang thai có thể dễ bị bệnh nặng khi nhiễm COVID-19 hơn những người không mang thai.

Xem [Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 khi Mang Thai hoặc Cho Con Bú \(CDC\)](#) để biết thêm thông tin.

Nếu trẻ em và thanh thiếu niên có nguy cơ nhiễm COVID-19 nghiêm trọng thấp hơn thì tại sao lại cần chủng ngừa?

CDC và Hội Nhi Khoa Mỹ khuyến cáo tất cả trẻ đủ tiêu chuẩn nên chủng ngừa COVID-19. Mặc dù trẻ em và thanh thiếu niên có nguy cơ bị bệnh nặng do COVID-19 thấp hơn so với người lớn, nhưng vẫn có thể:

- Bị bệnh nặng do COVID-19, kể cả phải nhập viện. Trẻ em có [bệnh trạng tiềm ẩn có nguy cơ bị bệnh nặng](#) cao hơn, nhưng một phần ba số trẻ em và vị thành niên nhập viện KHÔNG có bệnh trạng tiềm ẩn
- Bị các biến chứng nghiêm trọng như [hội chứng viêm đa hệ \(Multisystem inflammatory syndrome, hay MIS-C\)](#) — bệnh trạng nhiều bộ phận cơ thể bị viêm, bao gồm tim, phổi, thận, não, da, mắt hoặc các bộ phận tiêu hóa.
- Bị các [biến chứng hậu COVID](#), còn được gọi là “COVID kéo dài”.
- Lây COVID-19 cho những người khác, bao gồm cả những người dễ bị nhiễm bệnh trong gia đình.
- Phải nghỉ học, không thể chơi thể thao, không thể tham gia hoạt động ngoại khóa và các sự kiện quan trọng khác nếu bị nhiễm bệnh.

Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 An Toàn và Hiệu Quả

Khoa Học Rõ Ràng: Lợi Ích của Chủng Ngừa Vượt Trội Ngay Cơ

Tôi đã từng bị COVID-19. Tôi có cần chủng ngừa không?

Có. Con người có thể nhiễm COVID-19 hơn một lần. CDC khuyến cáo mọi người từ 6 tháng trở nên chủng ngừa, ngay cả khi đã từng bị nhiễm COVID-19. Chúng tôi không biết người bị nhiễm sẽ được bảo vệ khỏi bị nhiễm siêu vi trong bao lâu sau khi hồi phục. Các thử nghiệm kháng thể hiện tại không thể cho biết con người có được bảo vệ khỏi bị nhiễm COVID-19 khác hay không. Chúng tôi cũng không biết miễn dịch được tạo ra để chống lại một chuỗi siêu vi có đủ bảo vệ chống những chủng mới hay không.

Bị tác dụng phụ nặng sau khi chích thuốc chủng ngừa COVID-19 là điều rất hiếm.

FDA xác nhận lợi ích của chủng ngừa vượt trội nguy cơ. Nguy cơ bị bệnh nặng, nhập viện hoặc tử vong do COVID-19 ở những người không được chủng ngừa/không chích bồi lớn hơn nhiều so với bất kỳ nguy cơ bị tác dụng phụ nghiêm trọng nào từ chính thuốc chủng ngừa COVID-19. Xem [Thắc Mắc Thường Hỏi \(FAQs\) về Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 \(CDC\) để biết thêm thông tin.](#)

Tìm ngay nơi chăm sóc y tế nếu quý vị bị bất kỳ triệu chứng nào mô tả dưới đây sau khi chủng ngừa:

Một vài người chích thuốc chủng ngừa J&J bị một loại cục máu đông hiếm gặp nhưng nghiêm trọng, [Hội Chứng Huyết Khối kèm theo Giảm Tiểu Cầu \(Thrombosis with Thrombocytopenia Syndrome, hay TTS\)](#). **Các triệu chứng bao gồm** khó thở; đau ngực; phù chân; đau bụng dai dẳng, đau đầu dữ dội hoặc nhìn mờ; dễ bầm tím hoặc có đốm máu nhỏ dưới da phía trên chỗ chích thuốc. Chưa thấy thuốc chủng ngừa Pfizer, Moderna hoặc Novavax có nguy cơ gia tăng TTS, vì vậy hiện tại CDC khuyến cáo nên chích thuốc chủng ngừa Pfizer, Moderna hay Novavax cho tất cả những người đủ tiêu chuẩn nếu phù hợp, bao gồm cả liều chích bồi.

Cũng có một số ít người chích thuốc chủng ngừa J&J bị các trường hợp hiếm gặp của [Hội Chứng Guillain-Barré \(GBS\)](#). GBS là một chứng loạn hệ thần kinh hiếm gặp có thể làm yếu cơ hoặc trong trường hợp nghiêm trọng nhất là dẫn tới bị liệt. Các triệu chứng thường bắt đầu 1-2 tuần sau khi chích ngừa nhưng cũng có thể xuất hiện trễ hơn. **Các triệu chứng có thể bao gồm** yếu hoặc có cảm giác lẫn lộn, đặc biệt là ở chân hoặc tay, triệu chứng có thể nặng hơn và lan sang các bộ phận khác của cơ thể.

Đã có trường hợp bị viêm cơ tim (viêm tim) và viêm màng ngoài tim (viêm màng xung quanh tim) ở thanh thiếu niên sau khi chích thuốc chủng ngừa mRNA hay Novavax. Những trường hợp này chánh yếu ở nam giới vị thành niên và thanh thiếu niên trong vòng vài ngày sau khi chích liều thuốc chủng ngừa thứ hai. **Các triệu chứng bao gồm** đau ngực, khó thở; hoặc cảm giác tim đập nhanh, rung rinh hoặc đập thình thịch. Hầu hết những thanh thiếu niên được chăm sóc đều đáp ứng tốt với thuốc, nghỉ ngơi và nhanh chóng thấy khỏe hơn.

Viêm cơ tim và viêm màng ngoài tim còn hiếm hơn sau khi chích bồi. CDC, Hội Nhi Khoa Mỹ và các tổ chức khác [vẫn khuyến cáo](#) bất cứ ai từ 6 tháng tuổi trở lên nên chủng ngừa, vì lợi ích vượt trội nguy cơ.

Xem [Viêm Cơ Tim và Viêm Màng Ngoài Tim Sau Khi Chích Thuốc Chủng Ngừa mRNA COVID-19 \(CDC\)](#) để biết thêm thông tin.

Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 An Toàn và Hiệu Quả

Khoa Học Rõ Ràng: Lợi Ích của Chủng Ngừa Vượt Trội Ngay Cơ

Những ai cần chích bồi như một phần của các liều thuốc chủng căn bản?

Để được trọn lợi ích của việc chủng ngừa, CDC khuyến cáo người bị suy yếu miễn dịch vừa và năng nên chích thêm liều mRNA ít nhất 28 ngày **sau liều Pfizer hay Moderna** thứ hai hoặc 28 ngày **sau liều J&J** đầu tiên. Không có khuyến cáo chích thêm liều Novavax.

Khuyến cáo bao gồm trẻ em từ 6 tháng đến 4 tuổi đã được các liều Moderna căn bản và những người từ 5 tuổi trở lên đã chích xong bất kỳ các liều căn bản nào của Pfizer, Moderna hay J&J VÀ:

- Đang chữa trị tích cực ung thư các khối u hoặc ung thư máu
- Đã được cấy ghép nội tạng và đang uống thuốc ức chế hệ miễn dịch
- Đã được cấy ghép tế bào gốc trong vòng 2 năm gần đây hoặc đang uống thuốc ức chế hệ miễn dịch
- Bị suy giảm miễn dịch nguyên phát vừa hoặc nặng (chẳng hạn như hội chứng DiGeorge, hội chứng Wiskott-Aldrich)
- Bị HIV tiến triển hoặc không được chữa trị
- Chữa trị tích cực bằng corticosteroid liều cao hoặc các loại thuốc khác có thể ức chế phản ứng miễn dịch

Mọi người nên hỏi bác sĩ chăm sóc sức khỏe về tình trạng y tế, và chích thêm một liều có thích hợp cho mình hay không.

Làm thế nào thuốc chủng ngừa được bào chế nhanh như vậy?

Trong khi siêu vi gây bệnh COVID-19 (SARS-CoV-2) chỉ mới được biết vào tháng Chạp, 2019, nhưng các nhà khoa học trên khắp thế giới đã nghiên cứu thuốc chủng ngừa cho các siêu vi có mối quan hệ gần với siêu vi này từ năm 2007. Xem [Bào Chế Thuốc Chủng Ngừa COVID-19 để biết thêm thông tin.](#)

Tôi có thể chích bồi khác liều với liều thuốc chủng ngừa COVID-19 đầu tiên của tôi không?

Một số người có thể chọn liều chích bồi cùng với loại thuốc chủng họ đã chích ban đầu. Những người khác thì thích được chích bồi liều khác với thuốc chủng ban đầu.

Do có nguy cơ bị tác dụng phụ hiếm gặp (nhưng nghiêm trọng) khi chích thuốc chủng ngừa J&J, nên [CDC khuyến cáo](#) những người đã chích thuốc chủng ngừa J&J nên chích bồi một liều thuốc chủng ngừa mRNA (Pfizer hoặc Moderna).

Nếu không chích bồi, tôi có còn được xem là “đã chích ngừa đủ liều” không?

Có. Mọi người tại thời điểm này được coi là chủng ngừa đầy đủ khi đã 2 tuần sau liều thứ hai của thuốc chủng 2 liều, như thuốc chủng Pfizer, Moderna, hoặc Novavax, hoặc 2 tuần sau khi chích thuốc đơn liều, như thuốc chủng của J&J. Tuy nhiên, chủng ngừa đầy đủ VÀ chích bồi vẫn là cách tốt nhất để bảo vệ quý vị khỏi bệnh nặng, nhập viện và tử vong do COVID-19, và để giảm lây lan siêu vi.

Tôi có thể chích ngừa COVID-19 hoặc chích bồi ở đâu?

Có nhiều nơi chích ngừa COVID-19 hoặc chích bồi miễn phí. Không có Trạm Xá Chích Ngừa Cộng Đồng nào ở Quận Alameda đòi hỏi xem danh tánh (ID), bảo hiểm hoặc lấy hẹn trước.

Xem Thuốc Chủng Ngừa Hiện Có tại [Quận Alameda](#) hoặc vào mạng lưới <https://linktr.ee/AlamedaCountyOHE> để xem danh sách đầy đủ các điểm chích ngừa gần nơi quý vị cư ngụ.

Gọi số sau đây để được giúp đỡ lấy hẹn chủng ngừa miễn phí: 510-268-2101.

**ALAMEDA COUNTY HEALTH CARE SERVICES AGENCY
PUBLIC HEALTH DEPARTMENT**

Colleen Chawla – Agency Director

Kimi Watkins-Tartt – Director

Nicholas Moss, MD – Health Officer

Contact

Public Health Department:
(510) 267-8000 Main Line

COVID-19 Information:
(510) 268-2101

www.acphd.org